Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ
СУД У БЕОГРАДУ
Гж3 213/24
31.10.2025. године
Б е о г р а д

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судија Маје Чогурић, председника већа, Миленије Петричевић и Слободана Керановића, чланова већа, у парници тужиоца Društvo za istraživanje marketinga i medija Ipsos Strategic Marketing, d.o.o. Beograd, Београд, Гаврила Принципа 8, чији је пуномоћник Игор Исаиловић, адвокат из Београда, Македонска 44, против туженог АА, из ..., чији је пуномоћник Мирослав Дајч, адвокат из Београда, Омладинских бригада 86/23.6, ради утврђења, одлучујући о жалби тужиоца изјављеној против пресуде Вишег суда у Београду П3 570/22 од 31.1.2024. године, у седници већа одржаној дана 31.10.2025. године, донео је

П Р Е С У Д У

ОДБИЈА СЕ жалба тужиоца и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Вишег суда у Београду П3 570/22 од 31.1.2024. године.

О б р а з л о ж е њ е

Пресудом Вишег суда у Београду П3 570/22 од 31.1.2024. године, ставом првим изреке одбијен је тужбени захтев којим је тражено да се утврди да је тужени као одговорни уредник медија „Direktno.rs" повредио право на углед тужиоца. Ставом другим изреке, одбијен је тужбени захтев којим је тражено да се обавеже тужени као одговорни уредник медија „Direktno.rs", да у року од 24 часа од правноснажности пресуде уклони текст објављен ... године под насловом "Лажно истраживање ИПСОСА: Доктор наука? Вас не анкетирамо!". Ставом трећим изреке, одбијен је тужбени захтев којим је тражено да се забрани туженом да поново објави информације да „ИПСОС" врши лажно истраживање, да истраживања јавног мњења показују резултате по жељи наручилаца и да резултати најновијег истраживања агенције „ИПСОС" у потпуности одударају од стварности у којој живи већина људи у Србији, да истраживаче „Ipsos" не

интересује шта има да каже доктор наука, па га дискриминишу по основу годишта. Ставом четвртим изреке, обавезан је тужилац да туженом накнади трошкове парничног поступка у износу од 120.200,00 динара, са законском затезном каматом почев од дана извршности, у року од 15 дана од дана пријема писаног отправка пресуде.

Против наведене пресуде жалбу је благовремено изјавио тужилац побијајући је, из свих разлога прописаних одредбом члана 373. став 1. Закона о парничном поступку.

Испитујући побијану пресуду у смислу одредбе члана 386. у вези члана 402. Закона о парничном поступку - ЗПП ("Службени гласник РС", бр.72/11, са каснијим изменама и допунама), Апелациони суд у Београду је оценио да је жалба тужиоца неоснована.

У првостепеном поступку нису учињене битне повреде одредаба парничног поступка које су прописане чланом 374. став 2. тачка 1-3, 5, 7. и 9. Закона о парничном поступку, на које овај суд, као другостепени, пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, дана ... године на интернет порталу „Direktno.rs" под насловом "Лажно истраживање ИПСОСА: Доктор наука? Вас не анкетирамо!" објављен је текст, у коме се између осталог, наводи: „... Међутим на друштвеним мрежама су се појавили докази како су истраживачи ове маркетиншке агенције вршили анкетирање грађана и дошли до овако повољних по власт резултата... Такође, што је најневероватније, Ипсос нам је саопштио да су грађани, чак 62 одсто њих, оценили четворком и петицом борбу државе против короне, иако смо у самом европском врху по стопи смртности и зараженост. Но, сумње јавности да се истраживања врше међу тачно одређеном популацијом за коју се претпоставља да је по својим карактеристикама (годиште, место пребивалишта, образовање, радно место...) наклоњена режиму Александра Вучића, потврдила је и ... која је објавила како је текао разговор између анкетара „Ипсоса" и ...: У којој општини живите? - Савски венац. Које сте годиште? - 1952. Коју стручну спрему имате? - Доктор наука. Извините ваше годиште не анкетирамо... Дакле, истраживаче Ипсоса не интересује шта има да каже доктор наука, па га дискриминишу на основу годишта...." . Тужилац се бави истраживањем јавног мњења и тржишта, а непосредно пре објављивања спорног текста, извршено је анкетирање грађана поводом одређене теме. Тужени је одговорни уредник интернет портала „Direktno.rs".

Наведено чињенично стање утврђено је потпуно и поуздано и оно недвосмислено произлази из доказа у списима које је првостепени суд правилно оценио у складу са одредбом члана 8. ЗПП. Жалбом тужиоца чињенично стање није доведено у сумњу, у истој нису истицане нове чињенице нити предлагани нови докази у смислу члана 372. став 1. ЗПП.

На овако потпуно и правилно утврђено чињенично стање, првостепени суд је правилном применом одредби чланова 5, 9. и 79. Закона о јавном информисању и медијима - ЗЈИМ закључио да тужбени захтев није основан. Тема спорног текста је

истраживање јавног мњења поводом тада предстојећих избора које је спровео тужилац као привредно друштво које се бави истраживањем тржишта и испитивањем јавног мњења. У оквиру текста се, поред изнетих чињеница о спроведеном истраживању јавног мњења од стране тужиоца, налази и цитирана објава, ..., у вези разговора који је водио њен супруг приликом анкетирања, а на основу садржине тог разговора, по оцени првостепеног суда, изнет је став аутора текста у вези начина спровођења истраживања, односно да истраживаче тужиоца не интересује шта има да каже доктор наука, па га дискриминишу на основу годишта. Ценећи остале наводе у тексту " да су грађани оценили четворком и петицом борбу државе против короне, а да смо у самом европском врху по стопи смртности и зараженост", затим „да постоји сумња јавности да се истраживање врши међу тачно одређеном популацијом за коју се претпоставља да је по својим карактеристика наклоњена владајућем режиму", суд закључује да исти представљају вредносни суд аутора текста о начину спровођења истраживања и испитивања мњења од стране тужиоца, и с тим у вези добијених резултата истраживања. Следом наведеног, правилна је оцена суда да наслов спорног текста "Лажно истраживање ИПСОСА: Доктор наука? Вас не анкетирамо!" је одговара садржини објављеног текста и не представља чињеничну тврдњу, већ изражен вредносни суд аутора текста о теми којом се бави сам текст. У оспореном тексту се износе вредносни судови у вези истраживања јавног мњења и тужилац као неко ко спроводи и јавно објављује резултате истраживања јавног мњења је дужан да трпи критику начина на који делатност обавља, па чак и када та критика обухвата и одређену врсту провокације и претеривања. Стога имајући у виду садржину и контекст целокупног текста, закључак првостепеног суда је да наслов и објављени текст представљају вредносни суд аутора о теми којом се текст бави, па иако су наводи који се износе у тексту објективно подобни да повреде његов пословни углед, општи интерес и значај јавне расправе о теми од јавног интереса претеже над захтевом за заштитом угледа тужиоца, па је правилно одбијен тужбени захтев тужиоца.

Неосновано се жалбеним наводима указује да је првостепени суд пропустио да утврди да се наводима из спорног текста оспорава веродостојност резултата истраживања јавног мњења и то употребом увредљивог речника усмереног на тужиочеву дискредитацију као реномираног правног лица за истраживање јавног мњења. Ово због тога што је првостепени суд након анализе садржаја и контекста спорног текста правилно оценио да наслов и објављени текст представљају вредносни суд аутора о теми којом се текст бави, а да општи интерес и значај јавне расправе о теми од јавног интереса претеже над захтевом за заштитом угледа тужиоца. Наиме, тужилац као правно лице професионално се бави истраживањем јавног мњења, као делатношћу која по својој природи подразумева сталан контакт са грађанима и објављивање података од ширег друштвеног значаја. Стога, као субјект који се налази у сфери јавног интереса, мора да трпи појачани ниво јавне критике у погледу начина на који се његова делатност спроводи, како то правилно закључује првостепени суд. Ово посебно имајући у виду када су предмет критике питања која директно односе на кредибилитет истраживања јавног мњења, као што је потенцијално неправилно или дискриминаторско поступање анкетара. У конкретном случају, тужени је у тексту, па и у наслову, пренео вредносни суд аутора да је истраживање "лажно", заснован на

искуству лица које је тврдило да је одбијено његово учествује у анкети јер је доктор наука, а што је путем друштвених мрежа објавио члан његове породице. Стога, и по оцени другостепеног суда, овакав вредносни суд има карактер критичког осврта на начин спровођења анкетирања, што је дозвољено и заштићено слободом изражавања, нарочито када је реч о делатности која има јавни значај. Управо због природе делатности тужиоца, спровођења истраживања чији резултати имају значајан утицај на јавни живот, постоји повећан степен легитимног јавног надзора, а питање методологије и професионалности истраживања је тема од несумњивог општег интереса. Осим тога, супротно жалбеним наводима, спорни текст не садржи чињеничне тврдње о непоузданости резултата које тужилац као истраживач јавног мњења објављује, нити се наводи да тужилац спроводи методолошки неисправна или намерно неверодостојна истраживања. Критички осврт оспореног текста се односи на један конкретан поступак анкетирања, заснован на искуству анкетиране особе и не може се сматрати нападом на професионални интегритет тужиоца, нити повредом његовог пословног угледа.

Супротно жалбеним наводима, правилан је закључак првостепеног суда да је наслов оспореног текста "Лажно истраживање ИПСОСА" представља вредносни суд. Следом изнетог, када се овај вредносни суд упореди са значајем теме, очигледно је да општи интерес јавности да буде информисана о потенцијалним неправилностима претеже над интересом тужиоца да заштити пословни углед. Иако се може прихватити да наслов текста користи израз "лажан" који је објективно подобан да наруши углед, он ипак представља језичку хиперболу која је уобичајена у медијском извештавању и служи да привуче пажњу јавности. Стога, по оцени овог суда, садржај наслова и спорни текст у целини се не могу се сматрати тврдњом о системској или утврђеној пракси тужиоца, већ као критички осврт на конкретан поступак анкетирања и вредносни суд аутора изнет у контексту јавне расправе о начину спровођења анкетирања.

Неосновано тужилац жалбеним наводима указује да је тужени приликом објављивања спорног текста повредио дужност новинарске пажње јер је употребом лезионо пободних вредносних исказа нарушен тужиочев углед као правног лица које се професионално бави истраживањем јавног мњења. Дужна новинарска пажња, према стандардима професионалне одговорности, подразумева да објављена информација има реалну и проверљиву чињеничну основу, што је у овом случају испуњено. У конкретном случају је постојала чињенична основа за објављивање информације, изјаве члана породице анкетиране особе, која је била објављена у јавности путем друштвених мрежа, уз постојећу јавну расправу о методологији и регуларности истраживања јавног мњења. Стога, правилан је закључак првостепеног суда да је тужени приликом објављивања текста поступао са дужном новинарском пажњом када је пренео наводе лица које се огласило о искуству члана његове породице у контакту са анкетаром тужиоца, уз навођење извора, без приписивања тужиоцу системске или доказане праксе дискриминације. Објављивање информације која потиче из личног искуства, уз јасно назначени контекст представља поступање у складу са дужном новинарском пажњом и не може се сматрати нападом на професионални интегритет и пословни углед тужиоца.

Потврђена је и одлука о трошковима парничног поступка садржана у ставу трећем изреке побијане пресуде, донета правилном применом одредаба чланова 153, 154. и 163. ЗПП, одговара исходу спора и постигнутом успеху странака, а трошкови су одмерени правилном применом Таксене и Тарифе о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката.

Из наведених разлога, применом члана 390. и 401. тачка 2. ЗПП одлучено је као у изреци.

Председник већа-судија
Маја Чогурић,с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић